

Elk, Maria van 1943

Amsterdam

Cirkelomtrek 18 keer gedrukt op gekreukeld papier 1981

Lithodruk in zwart op gekreukeld papier –
uitgevouwen (18 delen)

60 x 60 cm (per stuk), 195 x 390 cm (totaal)

Nummer 5 van een oplage van 5

v.r.o. (ieder deel) 1981 Maria van Elk

K 85141 A/R

Herkomst Kunstenaar

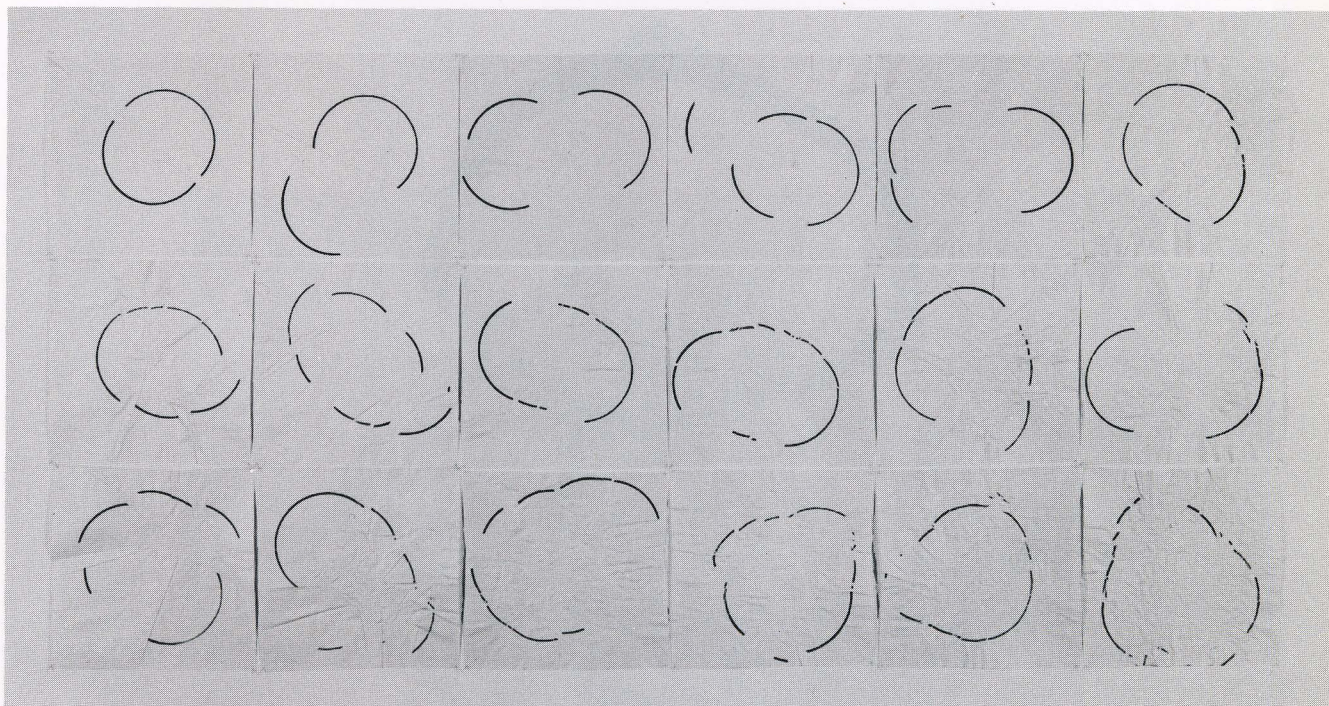
Tentoonstelling Amsterdam, Museum Fodor, 23.1–15.3.1981, *Formele Grafiek*;

Amsterdam, Stedelijk Museum, 20.2–5.4.1981, *Maria van Elk. Tekenen 1973–1980*;

Groningen, Galerie Magazijn, 15.11–13.12.1981

Literatuur Tineke Rijnders-de Groot, 'Formele Grafiek', tent.cat., *Formele Grafiek*, Museum Fodor, Amsterdam 1981, (vouwblad nr. 82 en cataloguskaart nr. 84 - afb.); *Maria van Elk. Tekenen 1973–1980*, eigen uitgave, Amsterdam 1981, (afb. + eigen tekst); Paul Groot, *NRC Handelsblad*, 6.3.1981; Els de Groot, (interview met Maria van Elk), *Modern Denken*, nr. 5, juli 1983, p. 9-12, (afb.)

Druk: Amsterdam, Rento Brattinga.

2. 141 Het beeld is een feit.
2. 16 Het feit moet om een beeld te zijn iets met het afgebeelde gemeen hebben.
2. 2 Het beeld heeft met het afgebeelde de logische vorm van de afbeelding gemeen.
2. 22 Het beeld stelt voor, wat het voorstelt, door de vorm van de afbeelding en onverschillig of het waar, danwel onwaar is.
Ludwig Wittgenstein Tractatus logico-philosophicus

De stellingen van Wittgenstein zijn geen aanleidingen geweest tot het maken van deze litho in 18 delen. Zij benadrukken echter wel in taal de idee die ten grondslag ligt aan dit werk: de overeenkomst en het verschil tussen beeld en afbeelding.

Bij de lithotechniek werd ik opnieuw met de problematiek beeld/afbeelding geconfronteerd. Een bijna morele kwestie omdat de traditie van het afbeelden van de werkelijkheid of het beeld – in dit geval de cirkel op de lithosteek – niet te vermijden lijkt. Hoe van de afbeelding weer een beeld te maken, die de logische relatie beeld/afbeelding doorbreekt? De afbeelding van het beeld is de ontkenning van het

beeld, zou de titel van dit werk kunnen zijn. Het verbreken van de logische symmetrie.

Maria van Elk, oktober 1984

Het werken met Maria van Elk aan de lithopers geeft de drukker een zeker (maar niet onprettig) gevoel van spijbelen. Elke prent uit de oplage ziet er anders uit dan de vorige, het papier wordt gevouwen of gekreukt door de pers gehaald, iets wat rechtstreeks indruist tegen alle traditionele opvattingen.

Rento Brattinga, oktober 1984